

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 7/1988-89 med anledning av

I. landskapsstyrelsens framställning
till landstinget med förslag till

1) kommunalskattelag för landskapet
Åland samt

2) landskapslag angående ändring av
1 § landskapslagen om kommunalskatt
för begränsat skattskyldig och

II. Itm Pekka Tuominens lagmotion
med förslag till landskapslag om änd-
ring av landskapslagen om kommunal-
skatt på inkomst.

Stora utskottet har i ärendet mottagit lag- och ekonomiutskottets betänkande nr 5/1988-89. Utskottet, som i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Magnus Lundberg, skattedirektören Elof Asplund, riksdagsmannen Gunnar Jansson samt landskapsläkaren Birger Ch. Sandell får i anledning härav anföra följande.

Utskottet konstaterar att riksdagen den 13.12.1988 har godkänt regeringens proposition nr 109/88 med förslag till lag om skatt på inkomst och förmögenhet samt till lagstiftningen som har samband med den. Den föreslagna skatten har stadgats att utgå under ett år, d.v.s. under skatteåret 1989.

Utskottet har i huvudsak omfattat det i lag- och ekonomiutskottets betänkande framställda förslaget med nedannämnda ändringar och preciseringar.

Utskottet har informerats om att landskapsstyrelsen bereder ändringar i landskapslagarna om kommunalskatt för gårdsbruksinkomst och inkomst av näringsverksamhet samt om investeringsreserveringar.

Ordföranden Tuominen, som ansåg att även reglerna för kommunalbeskattning av närings- och gårdsbruksinkomst bör ändras i enlighet med skattereformen i riket, har inlämnat skriftlig reservation. Reservationen har omfattats av ledamoten Häggblom.

Utskottet har beslutat att v.ordf. Jansson enligt 23 § 4 mom. arbetsordningen skall redogöra för betänkandet.

Detaljmotivering

Kommunalskattelag för landskapet Åland

1 §. Hänvisningen i lagrummet skall anses avse lagen om skatt på inkomst och förmögenhet i den lydelse lagen erhållit enligt statsutskottets betänkande nr 81a den 13.12.1988.

Utskottet förutsätter att lagrummet kompletteras med datum och författningssamlingsnummer på åtgärd av justeringsutskottet i samband med justeringen eller av landskapsstyrelsen vid publiceringen av lagen.

9 §. Framställningens förslag motsvarar i sak gällande lag förutom att en självriskandel om 2.000 mark föreslås införd.

Utskottet anser att grunderna för fastställande av avdrag för resekostnader framledes bör anges i lag. Med beaktande av utvecklingen av kommunikationsförhållandena i landskapet bör behovet av avdraget för hyreskostnader enligt 2 mom. även övervägas.

Utskottet har efter omröstning (7-3) omfattat förslaget angående självriskandelens belopp. Minoriteten (ledamöterna Björling, Häggblom och Olofsson) ansåg att självriskandelen bör nedsättas till 1.000 mark.

10 §. Utskottet omfattar förslaget.

Ledamoten Häggblom, som ansåg att det högsta tillåtna avdraget bör vara 22.000 mark, för makar dock 30.000 mark, förhöjt med 5.000 mark om ensamstående eller makar försörjt minderårigt barn, anmälde avvikande åsikt.

12 §. Utskottet anser att sjukvården i Finland och Sverige bör jämföras med sjukvården i landskapet i fråga om avdragsrätten. Behovet av att begränsa avdragsrätten för alla slag av sjukvårdskostnader bör dock framledes övervägas.

I ärendet har företagits omröstning (6-4). Minoriteten (ordföranden Tuominen, ledamöterna Holmqvist och Wilhelms samt ersättaren Öberg) omfattade framställningens förslag.

13 §. Lagen är avsedd att gälla endast under skatteåret 1989. Utskottet har ändrat ikraftträdelsebestämmelsen i enlighet härmed.

Med anledning av det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte anta det i framställningen ingående första lagförslaget i följande lydelse:

K o m m u n a l s k a t t e l a g
för landskapet Åland

(Ingressen lika som i framställningen).

1-11 §§

(Lika som i framställningen).

12 §

I 99 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsett avdrag får, till den del kostnaderna överstiger 300 mark eller då fråga är om makar sammanlagt 600 mark, vid kommunalbeskattningen göras till fullt belopp, dock så att av sådana kostnader som föranleds av sjukhusvistelse i annat land än Finland och Sverige, om inte intagning skett på grund av inhemsk läkares remittering, får skattskyldig avdra högst 1.800 mark eller då fråga är om makar sammanlagt högst 3.600 mark. Har den skattskyldige under skatteåret försörjt minderårigt barn, skall här avsett maximibelopp höjas med 400 mark för varje barn. Till den del här avsedda kostnader ersätts på grund av försäkring eller av annan orsak får avdrag inte göras. Avdrag får inte heller göras för kostnader med anledning av resa som för behandling av sjukdom företas till läkare, sjukhus eller med sjukhus jämförbar inrättning utanför Finland eller Sverige, om resan företas utan remittering eller ordination av inhemsk läkare.

13 §

Denna lag tillämpas (uteslutn.) vid den beskattning som skall verkställas för år 1989.

Vid kommunalbeskattningen för år 1989 tillämpas inte landskapslagen den 17 augusti 1976 om kommunalskatt på inkomst (45/76), landskapslagen den 30 mars

1981 om vissa undantagsbestämmelser i skattelagarna vid kommunalbeskattningen (16/81), landskapslagen den 17 augusti 1976 om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattningen avdraga ränta på gäld (46/76) eller landskapslagen den 3 december 1985 om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (49/85).

(3 mom. lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

Utskottet föreslår vidare

att Landstinget måtte anta det i framställningen ingående andra lagförslaget i enlighet med lag- och ekonomiutskottets betänkande samt

att Landstinget måtte förkasta det i lagmotion nr 9/1988-89 ingående lagförslaget.

Mariehamn den 14 december 1988

På stora utskottets vägnar:

Pekka Tuominen
ordförande

Pehr Karlström
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Tuominen, viceordföranden Roger Jansson, ledamöterna Andersson, Björling, Holmqvist, Häggblom, Olofsson, Sundberg och Wilhelms samt ersättaren Öberg.

Reservation

Reformens centrala mål är att öka inkomstbeskattningens neutralitet. Med detta avses att man i allt mindre grad försöker inverka på människors och företags ekonomiska beteende med hjälp av beskattningen samt också i övrigt försöker minska den styrning av den ekonomiska verksamheten som sker med hjälp av beskattningen. Ett neutralare skattesystem kan anses effektivisera användningen av de samhällsekonomiska resurserna. Skattesystemet kunde då bättre än nu stöda den ekonomiska tillväxten och sparandet, stävja inflationen samt öka den samhälls-ekonomiska reella konkurrenskraften.

Genom en neutralare inkomstbeskattning kunde man främja arbete, uppkomsten av realinkomster och den ekonomiska tillväxten. Avsikten med avhjälpandet av bristerna i företagsbeskattningen är att uppnå en rättvisare beskattning av olika placeringsobjekt.

Ett annat centralt mål för den totala skattereformen är att göra beskattningen rättvisare. Utvecklingen under de senaste årtiondena har i sin helhet också gjort skattesystemet mindre rättvist. På grund av skillnaderna i skattegraderna mellan skattskyldiga som får inkomster av olika slag har allokeringen av beskattningen inte alltid varit rättvis. Då de skattskyldiga har varseblivit detta har deras tilltro till att skattesystemet är ett rättvist och fungerande system minskat. Vi anser att om skattesystemet är rättvist, borde skattebeloppet i första hand vara beroende av det totala beloppet av den skattskyldiges inkomster och inte av vilket av slag av inkomster han har.

Vi menar därför att breddningen av skattebasen är så viktig att man samtidigt borde behandla näringskattelagen och gårdsbruksskattelagstiftningen i ett sammanhang på samma sätt som man gjort i riket. Detta hade lätt kunnat göras såsom reservanterna framhållit genom att i den föreslagna landskapslagen göra hänvisningar till de ovanstående rikslagarna som då på samma sätt som lagen om inkomst och förmögenhet blivit gällande i landskapet också beträffande kommunalskatten genom s.k. blankettlagstiftning.

Mariehamn den 14 december 1988

Pekka Tuominen

Bert Hägglom